

6 (červen 2020)
cena 10 Kč

Broumovské noviny

redakce@broumov-mesto.cz
www.broumov-mesto.cz

Malé jarní zamyšlení k Evropskému týdnu geoparků aneb těšte se na letní toulky Geoparkem Broumovsko

Zvláštní doba letošního jara, kterou jsme nuceni prožívat, je navíc umocněna ještě zvláštnějším počasím, jako by se nás někdo snažil přimět k opravdu hluboké pozornosti a zamyšlení. Po několika týdnech bezmračné azurové oblohy, připomínající spíš časné jaro Arabského poloostrova, k nám konečně koncem května dorazilo „aprílové“ počasí a zdejší příroda, chválabohu, mohutným skokem dohnala svoji obvyklou svěží středoevropskou podobu. Chce nám tím snad někdo něco sdělit? Ano, osobně si myslím, že bychom neměli nad tím vším, co kolem sebe v posledních dobách zaznamenáváme, jen tak bez valného zájmu mávnout rukou s poznámkou „Nějak bylo, nějak bude...“. Ono to všechno pohodlí a pohoda, kterou jsme se obklopili, není vůbec žádnou samozřejmostí.

Ona ta naše planeta Země, na které se člověk vyskytl před pár desítkami tisíc let jako dočasný nájemník, není jen taková ztvrdlá kamenná hrouda s trochou vody a ledu na povrchu. Je to bez nadsázky živý organismus, který se hýbe, mění svůj tvar, snad i „dýchá“. Co na tom, že člověk to ani nepostřehne. Občas se z přílišného napětí zatřese, někdy zlostí pukne nebo úplně bez varování vybuchne. Má na to právo, jako každý z nás. Jako nám je naprosto jedno, kolik mravenců, stonožek nebo žížal rozšlápneme cestou do prodejny pro chleba, Zemi je naprosto ukradené, kolik človíčků zasypou sesuvy, odnese přívalová vlna nebo zavalí láva, když se potřebuje trochu oklepat z nahromaděného stresu. Člověk nám v poslední době na Zemi „trochu“ zpánovatěl a jaksi pozapomněl, že ačkoli si pro pořádek zemi na Zemi rozdělil podle katastrálních map, pánem tady opravdu není.

Naši předkové měli čas pozorovat přírodu, její zákonitosti, procesy. Důkladně posuzovali místa, kde se usídlí a kde jak budou hospodařit. Téměř každý dříve dokázal najít proutkem vodní pramen a věděl, že dům se nesmí stavět na podmáčeném svahu nebo v údolí, kterým se občas prožene velká voda. Nepotřebovali na to důmyslné přístroje ani vysokoškolské vzdělání. Žili v souladu s přírodou a používali „selský rozum“! Dnes na to není čas, a tak se není vůbec čemu divit, že i se sofistikovanou technikou

a inženýrskými diplomy nám tu a tam někde sjede po svahu nová dálnice do údolí nebo novou zástavbu zatopí nečekaný přívalový déšť.

Geoparky, které vznikají ve světě, v Evropě i u nás, se začaly snažit současné mladé generaci i dospělým opět přiblížovat důležité přírodní zákonitosti a srozumitelně vysvětlovat důležitost základních geovědních oborů a znalostí. Z geologie totiž vychází vše, co nás obklopuje. Kde a jak správně stavět domy a cesty, na jakých půdách jak správně hospodařit pro dobrou úrodu, jaké přírodní suroviny a materiály jak a co neúčelněji těžit, zpracovávat a využívat, jak nejlépe hospodařit se stále ubývající vodou v krajině nebo z jakých přírodních surovin se vyrábí věci, které denně používáme. Geoparky se tato témata, rozšířená navíc ještě o poutavá vyprávění o mnohdy fascinujícím geologickém vývoji dané krajiny, snaží návštěvníkům předkládat přímo v přírodě populárními formami příběhů, objevitelských zážitků, her nebo poznávacích tematických výletů za geologickými zajímavostmi.

Podobnou, přičemž svojí cestou, se ubírá i Národní geopark Broumovsko. Základní, mnohdy už tak překvapující zajímavosti o nejvýznamnějších geologických památkách si můžete vyhledat na nových webových stránkách geopark.broumovsko.cz. Mnohem více podrobností a zajímavostí o místních geologických fenoménech se však určitě dozvíte při komentovaných exkurzích přímo z úst geologa Geoparku Broumovsko. Téměř po celé prázdniny budou mít zájemci možnost se s geologem vydat na pravidelné celodenní terénní exkurze po nejzajímavějších trasách – za prvohorními sopkami Javoříč hor, po kuestách Polické pánve ke kamenným hřibům a s příběhy o vodě údolím Metuje k polickému artéskému pramenu. Informace k popsáním exkurzím, stejně jako k několika samostatným dalším, najdete na stránkách geoparku. Dobrodružně zaměřené děti a jejich dospělí si už nyní mohou poznávání regionu a Geoparku Broumovsko zpestřit čtyřmi novými trasami geolokační hry Skryté příběhy, které je provedou nejen samotným Broumovem, ale i okolím Police nad Metují, Šonova a Hlavňova. Od konce června se návštěvníci partnerského Hornického skanzenu Žacléř budou moci těšit na dokončenou podzemní část důlní expozice ve štole Jitřenka.

A věděli jste, že na přelomu května a června se každoročně koná Evropský týden geoparků za účelem popularizace geoparků a na podporu ochrany geologického dědictví?

Více najdete na: geopark.broumovsko.cz.

Text a foto Stanislav Stařík